

CONCEPTUL
Programului de implementare
a Strategiei Naționale de Incluziune Financiară a Republicii Moldova 2030
pentru anii 2026-2030

Prezentul Concept este elaborat de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu prevederile pct. 63, subpct. 63.3 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.

Structura și informația despre noul document de politici publice propus	
1. Denumirea documentului	Programul de implementare a Strategiei Naționale de Incluziune Financiară a Republicii Moldova 2030 pentru anii 2026-2030 (în continuare – Programul SNIF 2030)
2. Tipul documentului de politici publice care se propune a fi elaborat și perioada planificată de implementare	<p>Tipul documentului de politici publice – Program</p> <p>Documentul de politici publice se va elabora conform prevederilor Secțiunii a 2 a Regulamentului cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, care definește elementele structurale ale Programului.</p> <p>Programul SNIF 2030 va reprezenta un document de politici publice pe termen mediu și va avea rolul de a operaționaliza obiectivele Strategiei Naționale de Incluziune Financiară a Republicii Moldova 2030 (în continuare - SNIF 2030), prin măsuri concrete, acțiuni etapizate și mecanisme de implementare, monitorizare și evaluare.</p> <p>Programul SNIF 2030 va asigura cadrul unitar pentru planificarea, coordonarea și monitorizarea intervențiilor instituțiilor participante pentru a crește incluziunea financiară, prin alocarea eficientă a resurselor, clarificarea responsabilităților instituționale și instituirea unui cadru coerent de monitorizare, evaluare și adaptare a intervențiilor. Acestea vor viza stimularea și facilitarea disponibilității, accesibilității și utilizării eficiente a unei game de produse și servicii financiare calitative, accesibile și bine adaptate nevoilor tuturor persoanelor, indiferent de gen, vârstă, statut social, capacitate, nivel de educație sau reședință, precum și ale microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii (în continuare – IMM), oferite într-un mod responsabil și sustenabil, contribuind la îmbunătățirea bunăstării financiare a populației și la dezvoltarea economică.</p> <p>Proiectul Programului SNIF 2030 se va înainta Parlamentului spre aprobare.</p>
3. Problemele din domeniu/ subdomeniu care vor fi abordate în documentul de politici publice	Primele oportunități de îmbunătățire în domeniul incluziunii financiare în Republica Moldova au fost atestate de către Fondul Monetar Internațional (FMI), în urma unei evaluări diagnostice a sistemului financiar în cadrul misiunii privind revizuirea stabilității sectorului financiar (FSSR) din anul 2021. Unul dintre modulele cuprinse în cadrul misiunii FSSR a fost stabilitatea financiară, care a vizat inclusiv aspecte din domeniul incluziunii financiare. În cadrul misiunii au fost constatate unele lacune în dimensiunile incluziunii financiare, precum nivelul scăzut de educație financiară și utilizare a plăților digitale, cadrul fragmentat și ineficient de

protecție a consumatorilor de servicii financiare, aspecte legate de digitalizare și finanțe electronice (e-finance), precum și faptul că multe tranzacții continuau să fie efectuate în numerar.

A doua recomandare de elaborare a unei SNIF a fost stipulată în Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare, semnat la 30 noiembrie 2021 (cu modificări ulterioare), între Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor și Banca Națională a Moldovei (în continuare - BNM). Conform Memorandumului, s-a recomandat lansarea unor măsuri de reformă în vederea consolidării incluziunii financiare, prin facilitarea accesului tuturor cetățenilor la produse și servicii financiare convenabile și accesibile, cu participarea diverselor instituții guvernamentale, reprezentanților sectorului financiar, experților în domeniul educației, beneficiind totodată de sprijinul partenerilor de dezvoltare.

Având în vedere cele expuse, BNM a inițiat procesul de elaborare a SNIF. În acest context, a fost solicitată asistență Băncii Mondiale pentru dezvoltarea primei SNIF pentru Republica Moldova.

Programul SNIF 2030 se va întemeia pe rezultatele analizei situației actuale și a problemelor existente în domeniul incluziunii financiare, care au fost evidențiate în Raportul de diagnostic elaborat de Banca Mondială, ca parte a asistenței tehnice finanțată de Fondul Fiduciar MGROW¹ și urmare a misiunii desfășurate la Chișinău în perioada 23 septembrie – 04 octombrie 2024, precum și a concluziilor desprinse în urma atelierelor de lucru organizate în perioada 03-07 noiembrie 2025 cu părțile interesate de SNIF 2030, în cadrul celei de-a doua misiuni a Băncii Mondiale pentru definitivarea proiectului SNIF 2030.

Tabloul provocărilor și problemelor majore în domeniul incluziunii financiare în Republica Moldova scoase în evidență de Raportul de diagnostic, cuprinde următoarele:

- Preferința predominantă pentru tranzacții în numerar în detrimentul plăților digitale și reticența din partea populației în accesarea produselor și serviciilor financiare digitale;
- Persistența fenomenelor financiare informale (structurale) care generează lipsa de transparență economică, limitează accesul populației la produse financiare incluzive și frânează adopția soluțiilor digitale de plată;
- Existența disparităților sociale privind incluziunea financiară - categoria persoanelor înstărite și întreprinderile mari înregistrează o accesibilitate mai înaltă la serviciile financiare în comparație cu persoanele din grupurile financiar vulnerabile și IMM-urile;
- Existența disparităților regionale privind incluziunea financiară, remarcată prin accesibilitatea mai înaltă la serviciile financiare în zonele urbane în comparație cu zonele rurale;
- Ofertele de produse limitate pentru persoanele fizice fără conturi bancare și/sau de plăți, în special în zonele rurale, unde serviciile

¹ Moldova – Creștere, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare (M-GROW) a fost înființat pentru a oferi un mecanism coordonat de finanțare și sprijin pentru a ajuta Guvernul Republicii Moldova să facă investiții critice, să sporească competitivitatea și să consolideze instituțiile pentru dezvoltarea verde, reziliență și incluzivă a țării și integrarea regională în Europa.

financiare sunt mai greu de accesat, în special lipsa produselor financiare digitale/inovative;

- Nivelul insuficient al intermedierei financiare, în special creditare formală scăzută în raport cu Produsul Intern Brut (PIB), ceea ce contribuie la încetinirea creșterii economice și dezvoltării sectorului privat, afectând competitivitatea și capacitatea de dezvoltare a IMM-urilor și persoanelor fizice, care practică activitate de antreprenoriat;
- Bariere privind accesul la finanțare a IMM-urilor din cauza lipsei produselor financiare adaptate, a costurilor ridicate și a formalităților complexe și birocratice existente;
- Accesul limitat sau, în unele cazuri, inexistent la produse și servicii financiare variate și adecvate, destinate segmentelor de populație cu nivel scăzut de educație financiară, incluzând categorii precum tinerii, femeile, vârstnicii, locuitorii din mediul rural și persoanele cu dizabilități;
- Decalaj esențial în utilizarea produselor de economisire formale în detrimentul economiilor informale;
- Digitalizarea incompletă a plăților salariale în sectorul privat, persistența în continuare a plăților în numerar, utilizarea limitată a transferurilor electronice și a altor metode digitale;
- Cadrul actual de protecție a consumatorilor de servicii financiare fragmentat, care prezintă deficiențe în special în ceea ce privește soluționarea internă a litigiilor la nivelul furnizorilor de servicii financiare, transparența comisioanelor și distribuția neuniformă a produselor financiare;
- Nivelul scăzut de alfabetizare financiară și capacitate financiară, precum și insuficiența programelor educaționale cu specific financiar destinate populației, inclusiv a celor realizate prin intermediul platformelor online și al parteneriatelor cu autoritățile publice, instituțiile private, organizațiile necomerciale etc.

În pofida progreselor realizate în dezvoltarea serviciilor financiare digitale și a eforturilor continue de promovare a incluziunii financiare, Republica Moldova se confruntă în continuare cu un set de provocări structurale specifice domeniului incluziunii financiare, care afectează accesul și utilizarea serviciilor financiare, nivelul de protecție al consumatorilor de servicii financiare, capabilitatea financiară a populației și extinderea și valorificarea oportunităților infrastructurii ecosistemului de plăți. Aceste provocări, detaliate mai jos, au determinat necesitatea elaborării primei SNIF 2030 și a Programului SNIF 2030.

Identificarea și definirea problemelor din domeniul incluziunii financiare a fost realizată prin raportare la principalele componente ale acesteia conform practicilor internaționale și celor patru direcții de intervenție (piloni) prevăzute în cadrul SNIF 2030:

- (1) Utilizarea și calitatea serviciilor financiare**
- (2) Ecosistemul de plăți**
- (3) Protecția consumatorilor de servicii financiare**
- (4) Capabilitatea financiară**

Evaluarea a fost realizată prin aplicarea analizei SWOT de către membrii celor patru grupuri de lucru, formate din reprezentanți ai instituțiilor semnatare ale Memorandumului de înțelegere privind elaborarea, implementarea și monitorizarea Strategiei Naționale de Incluziune Financiară (în continuare – MoU SNIF). Analiza a fost efectuată pentru fiecare direcție prioritară a strategiei, permițând examinarea sistematică a punctelor tari și slabe, precum și a oportunităților și constrângerilor asociate fiecărei direcții prioritare.

În contextul Programului SNIF 2030 se definesc următorii termenii cu referire la grupurile țintă ale Programului SNIF 2030:

- **grupurile cu nivel scăzut de incluziune financiară** se referă la grupurile al căror acces la servicii financiare formale adecvate, accesibile și de calitate este limitat sau restrâns comparativ cu populația generală, ca urmare a unor bariere geografice, economice, digitale, sociale sau educaționale. În mod explicit, aceste grupuri includ: locuitorii din mediul rural, femeile, tinerii, persoane din diaspora, etc., inclusiv persoanele financiar vulnerabile și IMM-urile;
- **persoanele financiar-vulnerabile** includ persoanele, cetățeni ai Republicii Moldova, sau familiile acestora, din țară sau din diasporă, care se confruntă cu dificultăți economice, sociale sau de sănătate ce le reduc semnificativ oportunitățile de a cunoaște, evalua sau utiliza în mod adecvat serviciile financiare. În mod explicit, aceste grupuri includ: persoanele vârstnice, persoanele și familiile cu venituri mici, persoanele cu dizabilități, persoanele cu nivel scăzut de educație, precum și alte persoane sau familii aflate în situații de dificultate;
- **persoanele fizice** se referă la persoanele care intenționează să obțină/aceseze sau obțin/acesează produse /servicii financiare pentru consum personal;
- **persoanele fizice care desfășoară o activitate de antreprenoriat** se referă la persoanele fizice care intenționează să obțină/aceseze sau obțin/acesează produse /servicii financiare în scopuri de antreprenoriat, inclusiv antreprenorii independenți, întreprinzătorii individuali, gospodăriile țărănești (de fermier), precum și deținătorii de patente de întreprinzător și persoanele care desfășoară o activitate profesională;
- **Întreprinderile mici și mijlocii (IMM)** se definesc ca fiind microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, care intenționează să obțină/aceseze sau obțin/acesează produse / servicii financiare în scopuri antreprenoriale, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care corespund criteriilor prevăzute la art. 4 din Legea 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii. În contextul SNIF 2030, categoria IMM include și persoanele fizice care desfășoară activități de antreprenoriat, astfel cum sunt definite mai sus.

Rezumat al provocărilor identificate:

Pilonul 1: Utilizarea și calitatea serviciilor financiare

Sectorul financiar al Republicii Moldova se confruntă cu o serie de constrângeri și bariere care îi limitează capacitatea de a susține creșterea economică incluzivă și de a deservi în mod eficient grupurile cu nivel scăzut de incluziune financiară. Aceste provocări vizează aspecte precum: economiile, creditele, serviciile financiare digitale, diversitatea produselor și structura pieței, având implicații semnificative asupra incluziunii financiare.

Tabelul 1. Sinteza principalelor provocări pentru Pilonul 1

Puncte slabe	Constrângeri și bariere
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea insuficientă de către persoanele fizice și IMM-uri a produselor financiare formale de economisire și de credit • Lipsa pe piață a unor instrumente financiare atractive sau adaptate pentru grupurile cu nivel scăzut de incluziune financiară • Lipsa unor mijloace adecvate de acces la servicii financiare pentru persoanele financiar-vulnerabile, în mod special pentru persoanele vârstnice și persoanele cu dizabilități <p>Corelate cu Pilonul 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accesul fragmentat la servicii financiare digitale, precum și capacități și experiență limitate în furnizarea și operarea acestora 	<ul style="list-style-type: none"> • Informalitatea structurală, existența surselor informale de venit și prevalența tranzacțiilor în numerar în anumite sectoare • Adoptarea limitată a mecanismelor de identificare electronică la distanță (e-KYC) și a proceselor digitale de înrolare a clienților (onboarding) în rândul furnizorilor de servicii financiare <p>Corelate cu Pilonii 2 și 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niveluri scăzute de alfabetizare financiară și digitală, gradul redus de încredere, în special în rândul grupurilor cu nivel scăzut de incluziune financiară <p>Corelate cu Pilonul 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ecosistemul fragmentat al birourilor istoriilor de credit

Pilonul 2. Ecosistemul de plăți

Există un potențial semnificativ pentru valorificarea și extinderea utilizării instrumentelor de plată electronice, inclusiv a cardurilor, portofelelor electronice și serviciilor de plată inovatoare furnizate prin sistemul național de plăți instant MIA, precum plățile prin cod QR și Request-to-Pay (solicitare de plată). Adoptarea instrumentelor digitale în rândul persoanelor fizice rămâne limitată, iar numerarul continuă să predomine în tranzacțiile zilnice, în mare parte din cauza nivelului scăzut de educație financiară.

Microîntreprinderile și întreprinderile mici utilizează, de asemenea, într-o măsură limitată soluțiile de acceptare a plăților fără numerar, fiind adesea constrânse atât de cererea scăzută din partea clienților, cât și de nivelul redus de cunoaștere și înțelegere a cerințelor legale, fiscale și tehnice, precum și a beneficiilor aferente, atunci când încearcă să adopte instrumente de plată digitale.

Această adoptare limitată încetinește tranziția către servicii financiare mai eficiente și mai convenabile, afectează calitatea generală a ecosistemului plăților cu amănuntul și întârzie extinderea incluziunii financiare atât pentru persoanele fizice, cât și pentru IMM-uri.

Tabelul 2. Sinteza principalelor provocări pentru Pilonul 2

Puncte slabe	Constrângeri și bariere
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea limitată a instrumentelor electronice de plată cu amănuntul • Nivelul scăzut de adoptare a instrumentelor digitale în zonele rurale și în rândul persoanele vârstnice • Nivelul scăzut de adoptare a instrumentelor digitale în rândul IMM-urilor din cauza complexității procedurale și a lipsei de încredere • Costuri ridicate ale acceptării plăților digitale de către comercianți <p>Corelate cu Pilonul 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disponibilitate limitată a infrastructurii digitale de plăți și a instrumentelor ușor de utilizat pentru grupurile cu nivel scăzut de incluziune financiară • Expunerea ridicată a utilizatorilor la riscurile de fraudă și securitate cibernetică 	<ul style="list-style-type: none"> • Cerințe legale și fiscale insuficient clarificate pentru IMM-uri în procesul de adoptare a soluțiilor de plată digitale • Lipsa unor instrumente de stimulare pentru IMM-uri în vederea acceptării plăților digitale • Oferta limitată de produse adecvate pentru IMM-uri în vederea adoptării soluțiilor de plată digitale, nu răspunde pe deplin nevoilor acestora • Avansarea lentă a prestatorilor de servicii publice în adoptarea proceselor de plată și integrarea cu MPay pentru a permite funcționalitatea Request-to-Pay (solicitare de plată) prin sistemul MIA <p>Corelate cu Pilonii 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niveluri scăzute de alfabetizare financiară și digitală, în special în rândul populației din zonele rurale și al persoanelor financiar-vulnerabile

Pilonul 3. Protecția consumatorilor de servicii financiare

Deși au fost înregistrate progrese inițiale importante, cadrul național actual privind protecția consumatorilor de servicii financiare continuă să prezinte deficiențe care îi afectează eficacitatea. Cerințele actuale în domeniul protecției consumatorilor de servicii financiare sunt inconsistente între diferite segmente ale industriei și nu sunt corelate pe deplin cu riscurile cu care se confruntă consumatorii. Problemele de transparență accentuează vulnerabilitatea consumatorilor, în special în etapele precontractuale și contractuale. Consumatorii se confruntă adesea cu dificultăți în compararea comisioanelor, înțelegerea costurilor aferente creditelor de consum și evaluarea gradului de acoperire a asigurărilor și a produselor de economisire. Deși modificările aduse Legii nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori prin Legea nr. 189/2025 pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de protecție a drepturilor consumatorilor de servicii financiare) vizează îmbunătățirea transparenței

prin instituirea obligației de a furniza informații precontractuale mai clare, inclusiv graficele de plăți/rambursare, aceste măsuri reprezintă doar o soluție parțială.

Tabelul 3. Sinteza principalelor provocări pentru Pilonul 3

Puncte slabe	Constrângeri și bariere
<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența unor prevederi cuprinzătoare și actualizate privind protecția consumatorilor de servicii financiare pentru sectorul financiar • Cerințe insuficiente privind protecția consumatorilor de servicii financiare care să reglementeze tranzacțiile efectuate la distanță • Controale interne limitate și cultură de conformitate redusă în rândul organizațiilor de creditare nebanară (în continuare – OCN) • Mecanisme interne de soluționare a litigiilor insuficiente (IDR – internal dispute resolution) • Lipsa instrumentelor și tehnicilor de supraveghere a conduitei pe piață (Market Conduct Supervision – MCS) • Mandat de aplicare incomplet pentru o coordonare eficientă a măsurilor de protecție a consumatorilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Cadrul incomplet de reglementare și supraveghere privind protecția consumatorilor de servicii financiare • Transparență insuficientă din partea furnizorilor de servicii financiare pentru consumatorii de servicii financiare • Structuri netransparente și complexe ale comisioanelor, cu lipsa comparabilității în ceea ce privește conturile de plăți • Lipsa unor platforme operaționale de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) dintre furnizorii de servicii financiare și consumatori

Pilonul 4. Capabilitatea financiară

În pofida unei serii de inițiative guvernamentale, Republica Moldova continuă să se confrunte cu deficiențe semnificative în ceea ce privește capabilitatea și alfabetizarea financiară, în special în zonele rurale, care continuă să reprezinte o barieră majoră în procesul de incluziune financiară. Aceste decalaje pot duce la o înțelegere și utilizare limitată a serviciilor financiare, la luarea unor decizii financiare necorespunzătoare și la o planificare financiară deficitară. În plus, nivelul scăzut de alfabetizare digitală și de conștientizare financiară în rândul unor grupuri cu nivel scăzut de incluziune financiară – precum persoanele vârstnice, locuitorii din mediul rural și gospodăriile cu venituri mici – crește vulnerabilitatea la fraude și escrocherii și afectează negativ utilizarea serviciilor de mobile și internet banking și a altor soluții financiare digitale oferite de prestatorii de servicii de plată și OCN-uri.

Tabelul 4. Sinteza principalelor provocări pentru Pilonul 4

Puncte slabe	Constrângeri și bariere
<ul style="list-style-type: none"> • Nivel scăzut de alfabetizare financiară și digitală în rândul 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivelul scăzut de încredere a populației în sistemul

	<p>grupurilor cu nivel scăzut de incluziune financiară</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inițiative de educație financiară insuficiente ca amploare, profunzime și orientare comportamentală • Absența unui portal centralizat și credibil de informare în domeniul educației financiare • Absența unei Strategii Naționale de Educație Financiară • Utilizarea conceptului de "educație financiară" în scopuri de marketing de către furnizorii de servicii financiare și de alți furnizori de servicii de consultanță, ceea ce le subminează credibilitatea și continuitatea pe termen lung a educației financiare • Lipsa reglementărilor și conținutului corespunzător de educație financiară, care să abordeze riscurile emergente (fraudă, complexitatea produselor), pentru grupurile cu nivel scăzut de incluziune financiară • Accent limitat pe dezvoltarea competențelor de alfabetizare financiară digitală, precum și capacități și experiență limitate în furnizarea digitală a programelor de educație financiară • Lipsa unui curriculum coerent și actualizat de educație financiară la nivel național • Absența unui cadru național de monitorizare și evaluare a educației financiare • Programele de educație financiară nu sunt fundamentate pe evaluările impactului inițiativelor anterioare, iar implementarea nu se bazează pe proiecte-pilot înainte de lansarea la scară largă 	<p>financiar, în special în rândul vârstnicilor și locuitorilor din mediul rural</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nivel înalt de expunere a utilizatorilor la riscuri de fraudă și securitate cibernetică • Dependență ridicată de surse informale de informare financiară • Competențe digitale reduse pentru accesarea serviciilor financiare digitale • Lipsa mecanismelor de reglementare și instituționale pentru asigurarea educației financiare obligatorii, coerente și consecvente • Capacitate limitată de proiectare a conținutului de educație financiară adaptat și orientat către grupurile-țintă • Lipsa unor linii directoare în materie de educație financiară privind conceperea și implementarea activităților/resurselor autentice de educație financiară • Instrumente și tehnici de predare insuficient adaptate nevoilor și intereselor grupurilor cu nivel scăzut de incluziune financiară
<p>Pe baza provocărilor specifice identificate anterior în procesul de elaborare a SNIF 2030, au fost definite obiectivele strategice (generale) ale acesteia, pentru implementarea cărora urmează să fie elaborat Programul SNIF 2030, după cum urmează:</p>		

Obiectivul General 1. Creșterea disponibilității produselor și serviciilor financiare diversificate și adaptate în mod eficient

Obiectivul se referă la sprijinirea dezvoltării de produse și servicii financiare care să corespundă eficient nevoilor și circumstanțelor specifice ale persoanelor fizice și ale IMM-urilor. Aceasta include asigurarea implementării unor cadre de reglementare adecvate și proporționale, promovarea concurenței și inovației în sectorul financiar, precum și oferirea de stimulente pentru dezvoltarea și adaptarea unor soluții financiare incluzive și personalizate.

Obiectivul General 2. Creșterea gradului de utilizare și nivelului de dezvoltare a serviciilor financiare digitale

Obiectivul se referă la consolidarea dezvoltării infrastructurii financiare incluzive, în special în zonele rurale și insuficient deservite, concomitent cu stimularea inovației prin adoptarea tehnologiilor emergente, inclusiv a soluțiilor bazate pe dispozitive electronice și mobile. Obiectivul este extinderea accesului la servicii financiare digitale și sporirea utilizării acestora, asigurând disponibilitatea unor servicii accesibile, sigure, convenabile și cu costuri reduse – precum plățile digitale, economiile și creditele – pentru toate persoanele fizice și pentru IMM-uri, contribuind astfel la creșterea incluziunii financiare și la sporirea rolului IMM-urilor în economie.

Obiectivul General 3. Asigurarea protecției consumatorilor de servicii financiare și a incluziunii financiare responsabile

Obiectivul se referă la protejarea drepturilor și intereselor consumatorilor de servicii financiare prin consolidarea cadrului de protecție a consumatorilor și îmbunătățirea supravegherii conduitei pe piață. Aceasta include asigurarea faptului că produsele și serviciile financiare sunt furnizate într-un mod echitabil, transparent și responsabil, promovând astfel încrederea, comportamentul financiar responsabil și incluziunea financiară pe termen lung.

Obiectivul General 4. Consolidarea capacității financiare

Obiectivul se referă la consolidarea capacității financiare a persoanelor fizice, în special a celor din grupurile cu nivel scăzut de incluziune financiară, precum și a IMM-urilor, prin promovarea utilizării informate, eficiente și responsabile a produselor și serviciilor financiare. Unele din acțiunile aferente acestui obiectiv se referă la elaborarea și implementarea campaniilor de educație financiară specifice și personalizate, derulate prin intermediul unei serii de canale accesibile și incluzive. Domeniile prioritare includ promovarea luării de decizii financiare informate, creșterea nivelului de înțelegere privind prevenirea fraudelor, precum și facilitarea oportunităților de economisire și dezvoltare antreprenorială. De asemenea, prin implementarea acestui obiectiv se urmărește îmbunătățirea rezilienței financiare și a bunăstării generale.

Obiectivul General 5 (obiectiv transversal). Dezvoltarea cadrului și infrastructurii de colectare a datelor în domeniul incluziunii financiare

	<p>Obiectivul se referă la dezvoltarea unui cadru și a unei infrastructuri robuste și cuprinzătoare, pentru colectarea, analiza și diseminarea sistematică a datelor de înaltă calitate privind incluziunea financiară. Aceasta include extinderea domeniului de aplicare și a frecvenței colectării datelor privind accesul și utilizarea serviciilor financiare de către persoanele fizice și IMM-uri, cu un accent special pe dezagregarea datelor pe aspecte precum segmente demografice și locație geografică.</p> <p>Obiectivul General 6 (obiectiv transversal). Creșterea gradului de conștientizare și asumare a responsabilității pentru incluziunea financiară durabilă</p> <p>Obiectivul se referă la consolidarea gradului de conștientizare în rândul autorităților publice, furnizorilor de servicii financiare și altor părți interesate relevante din sectorul privat și societatea civilă cu privire la rolul esențial și impactul transformator al incluziunii financiare asupra dezvoltării economice și sociale durabile. Acest obiectiv vizează promovarea unui mediu favorabil și a unei culturi incluzive, precum și consolidarea unui ecosistem de sprijin care să pună accent pe proiectarea și furnizarea de produse și servicii financiare adaptate nevoilor diverse și în continuă evoluție ale persoanelor fizice și IMM-urilor, pe parcursul întregului lor ciclu economic și de viață. În acest sens, se urmărește asigurarea accesibilității serviciilor financiare, indiferent de gen, vârstă, statut social, nivel de venit, dizabilitate, nivel de educație sau loc de reședință.</p>
<p>4. Scopul elaborării documentului de politici publice</p>	<p>Programul SNIF 2030 are drept scop operaționalizarea obiectivelor strategice (generale) prin definirea intervențiilor, activităților și mecanismelor necesare pentru consolidarea și dezvoltarea incluziunii financiare în perioada 2026–2030. Programul SNIF 2030 asigură transpunerea în practică a SNIF 2030, stabilește resursele necesare și estimează rezultatele așteptate, facilitând o implementare coerentă și eficientă. Totodată, acesta integrează angajamentele Republicii Moldova din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025 - 2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (în continuare – Planul Național de Aderare 2025 – 2029 / PNA), corelând politicile de incluziune financiară cu obiectivele naționale și cu prioritățile procesului de integrare europeană. Elaborarea Programului pentru anii 2026–2030 permite transformarea obiectivelor SNIF 2030 în acțiuni concrete și măsurabile de creștere a incluziunii financiare, contribuind la armonizarea politicilor sectoriale, la consolidarea cadrului strategic, inclusiv a viziunii privind o economie incluzivă, modernă și aliniată Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (în continuare – SND „Moldova 2030” / SND).</p> <p>Programul SNIF 2030 va contribui la realizarea viziunii SNIF 2030: dezvoltarea unui ecosistem financiar de încredere, incluziv și inovator, care să sprijine persoanele fizice și întreprinderile micro, mici și mijlocii în utilizarea activă a serviciilor financiare de calitate, accesibile și sigure, promovând o societate rezilientă și prosperă, reducând inegalitățile economice și sociale, contribuind la creșterea economică.</p> <p>Acesta va sprijini reducerea disparităților de gen, vârstă, geografice, abilități și statut social etc. în ceea ce privește accesul și utilizarea serviciilor</p>

financiare, prin promovarea unor intervenții adaptate nevoilor specifice ale diferitelor categorii ale populației, în special ale grupurilor cu nivel scăzut de incluziune financiară, și prin consolidarea autonomiei lor economice.

Principalele rezultate așteptate până în 2030 ca urmare a realizării Programului SNIF 2030 sunt:

Creșterea accesului și utilizării serviciilor financiare:

Prin realizarea obiectivelor aferente Programului SNIF 2030 se urmărește creșterea accesului tuturor persoanelor fizice și IMM-urilor la servicii financiare incluzive, adaptate nevoilor acestora (ex. plăți digitale, economii, credite). În acest scop, inițiativele vor fi coordonate într-un cadru strategic comun, cu obiective naționale clare, pentru a valorifica oportunitățile de îmbunătățire identificate în vederea sporirii incluziunii financiare. Acest lucru va permite mobilizarea tuturor părților interesate în jurul unui cadru unitar pentru creșterea incluziunii financiare și va încuraja dezvoltarea unor servicii financiare adaptate nevoilor specifice ale diferitelor segmente ale populației și IMM-urilor, astfel încât acestea să fie ușor accesibile și utile.

Stimularea formalizării tranzacțiilor economice:

Programul SNIF 2030 își propune să contribuie la reducerea dependenței de tranzacțiile informale prin promovarea activă a utilizării serviciilor financiare formale (plăți, economii, credite) prin intermediul furnizorilor de servicii financiare, inclusiv prin sporirea tranzacțiilor digitale în raport cu cele în numerar.

Promovarea inovației și digitalizării serviciilor financiare:

Prin stimularea inovației în domeniul serviciilor financiare, cu un accent deosebit pe serviciile digitale, Programul SNIF 2030 va încuraja utilizarea plăților digitale (P2P, P2B, P2G², plăți instant, carduri) contribuind la reducerea economiei informale și la creșterea adoptării serviciilor financiare digitale. Aceasta va fi susținută de inițiative de alfabetizare financiară digitală care să contribuie la sporirea cunoștințelor de bază, luarea deciziilor financiare în context digital și sporirea capacității utilizatorilor de a se proteja împotriva fraudelor online, completând inițiativele existente de educație financiară.

Consolidarea protecției consumatorilor de servicii financiare:

Programul SNIF 2030 urmărește modernizarea și consolidarea cadrului de reglementare în domeniul protecției consumatorilor de servicii financiare, inclusiv prin uniformizarea cerințelor de reglementare, astfel încât acestea să vizeze toți furnizorii de servicii financiare și întregul spectru al serviciilor financiare incidente, pentru a asigura un tratament echitabil, coerent și orientat către consumator. În acest context, Programul prevede, de asemenea, îmbunătățirea instrumentelor de soluționare a reclamațiilor la nivelul entităților financiare, dezvoltarea mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor și consolidarea capacității instituționale a Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

² P2B Person-to-Business/ Persoană-către-Business
P2G Person-to-Government / Persoană-către-Guvern
P2P Person-to-Person/ Persoană-către-Persoană

	<p>Intensificarea la nivel național a eforturilor de incluziune și conștientizare financiară:</p> <p>Programul SNIF 2030 își propune să implice sectorul public și privat în activități de sporire a competențelor financiare ale cetățenilor și să încurajeze utilizarea responsabilă a serviciilor financiare. Crearea unui parteneriat național extins pentru schimbul de bune practici, identificarea provocărilor și dezvoltarea de soluții integrate va contribui la asigurarea unei abordări coerente și eficiente a incluziunii financiare pe termen lung.</p> <p>Îmbunătățirea nivelului de educație financiară și a competențelor de utilizare a serviciilor financiare:</p> <p>Aceasta presupune proiectarea și livrarea eficientă a instrumentelor de educație financiară, în vederea creșterii capabilității financiare a consumatorilor de servicii financiare, în mod special cu accent pe tineri, femei, persoane vârstnice, gospodăriile din mediul rural, persoane din diaspora și IMM-uri. De asemenea, este necesar să se acorde o atenție sporită educației financiare digitale, în special pentru îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor financiare de bază, a nivelului de înțelegere a serviciilor financiare digitale disponibile, a competențelor de a lua decizii financiare adecvate într-un context digital în continuă evoluție și a abilităților de a se proteja împotriva fraudelor și escrocheriilor online.</p>
<p>5. Concordanța cu documentele de politici publice, de planificare și angajamentele internaționale</p>	<p>Programul SNIF 2030 este strâns aliniat la angajamentele internaționale, la prioritățile naționale stabilite în documentele generale și sectoriale, precum și la unele documente de politică ale Uniunii Europene, după cum urmează:</p> <p>Conformitatea cu angajamentele internaționale Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030³</p> <p>Programul SNIF 2030 este aliniat la Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030 adoptată la Summitul Organizației Națiunilor Unite la 25 septembrie 2015 transpusă contextului național și va contribui direct la atingerea obiectivelor și a țințelor strategice, în special, a obiectivelor de dezvoltare durabilă (în continuare - ODD) din domeniul „Economic” (ODD 5, 8, 9, 10, și 17), dar și a celor conexe:</p> <p><i>ODD 5 Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor</i></p> <p><i>ODD 8 Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, precum și a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți</i></p> <p><i>ODD 9 Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației</i></p> <p><i>ODD 10 Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta</i></p> <p><i>ODD 17 Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă</i></p> <p>Memorandum privind politicile economice și financiare semnat cu FMI la 30 noiembrie 2021 (cu modificările și completările ulterioare)</p> <p>Programul SNIF 2030 este elaborat în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul Memorandumului privind politicile economice și</p>

³ 2030_agenda_for_sustainable_development_web.pdf

financiare din 30 noiembrie 2021⁴, agreat de autoritățile naționale ale Republicii Moldova, care stipulează angajamentul "de a elabora o Strategie Națională de Incluziune Financiară cuprinzătoare."

Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană

Programul SNIF 2030 este elaborat în concordanță cu angajamentele asumate în baza Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, în special cu următoarele obiective legate de serviciile financiare (prevăzute la articolul 58 al Acordului): "asigurarea unei protecții eficiente și adecvate a investitorilor și a altor consumatori de servicii financiare; asigurarea stabilității și integrității sistemului financiar al Republicii Moldova în toate elementele sale."

SND „Moldova Europeană 2030”⁵

Programul SNIF 2030 va susține transpunerea direcțiilor prioritare stabilite în SND - documentul de viziune strategică pe termen lung, care indică direcțiile de dezvoltare durabilă a țării în următorii ani și reprezintă vectorul de referință pentru toate documentele de politică la nivel național, regional și local.

Programul SNIF 2030 va fi corelat cu SND și va contribui direct la realizarea viziunii de dezvoltare a SND, sprijinind realizarea elementului-cheie 6) "incluziunea socioeconomică, sistemul economic trebuind să ofere oportunități pentru încadrarea tuturor persoanelor, inclusiv a celor din grupurile vulnerabile", precum și la realizarea obiectivelor generale de dezvoltare ale SND, în special:

Obiectivul general 1. Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților

Obiectivul general 2. Îmbunătățirea condițiilor de trai

Obiectivul general 3. Garantarea educației corespunzătoare și de calitate pentru toți pe tot parcursul vieții

Obiectivul general 4. Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personală

Obiectivul general 7. Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente

Tabelul 5. Matricea de corelare cu SND „Moldova Europeană 2030”

Pilon SNIF 2030	Obiectivul general SND	Direcții prioritare SND
------------------------	-------------------------------	--------------------------------

⁴ https://imf.md/press/Moldova_LOI_MEFP_TMU_Nov2021.pdf

⁵ [Lege nr. 315/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare Moldova Europeană 2030](#)

	Pilonul 1 Utilizarea și calitatea serviciilor financiare	Obiectivul general 1. Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților	Obiectivul specific 1.2. Dezvoltarea oportunităților pentru inovații și antreprenoriat Obiectivul specific 1.3. Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale
		Obiectivul general 7. Asigurarea unei gubernări eficiente, incluzive și transparente	Obiectivul specific 7.2. Centrarea serviciilor publice pe nevoile oamenilor
	Pilonul 2 Ecosistemul de plăți.	Obiectivul general 2. Îmbunătățirea condițiilor de trai	Obiectivul specific 2.2. Asigurarea accesului universal la internet și la serviciile electronice
		Obiectivul general 7. Asigurarea unei gubernări eficiente, incluzive și transparente	Obiectivul specific 7.2. Centrarea serviciilor publice pe nevoile oamenilor
	Pilonul 3 Protecția consumatorilor de servicii financiare	Obiectivul general 7. Asigurarea unei gubernări eficiente, incluzive și transparente	Obiectivul specific 7.2. Centrarea serviciilor publice pe nevoile oamenilor Obiectivul specific 7.4. Asigurarea drepturilor și libertăților civile și politice, inclusiv a libertății exprimării, întrunirilor și asocierii, a dreptului la informație și a dreptului de a alege și a fi ales
		Pilonul 4 Capabilitatea financiară	Obiectivul general 2. Îmbunătățirea condițiilor de trai

	Obiectivul general 3. Garantarea educației corespunzătoare și de calitate pentru toți pe tot parcursul vieții	Obiectivul specific 3.2. Formarea unor competențe transformatoare în sistemul educațional, axate pe nevoile de cunoștințe și aptitudinile de viitor
		Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea unui sistem accesibil, flexibil și relevant de educație continuă a adulților în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții
	Obiectivul general 4. Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personală	Obiectivul specific 4.3. Asigurarea oportunităților de dezvoltare personală și cetățenie activă
	Obiectivul general 7. Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente	Obiectivul specific 7.2. Centrarea serviciilor publice pe nevoile oamenilor

Programul Național de Aderare (PNA) a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029⁶

Programul SNIF 2030 sprijină îndeplinirea *Criteriului Economic* pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, prevăzut în Programul Național de Aderare 2025–2029, care este esențial în procesul de aderare la Uniunea Europeană și evaluează capacitatea țării de a dezvolta o economie de piață funcțională. În contextul evaluării criteriilor economice, domeniul "Funcționarea pieței financiare", în special în ceea ce privește accesul la finanțare, se referă explicit la sporirea incluziunii financiare ca prioritate.

Programul Național de Aderare 2025–2029 include măsuri relevante pentru incluziunea financiară, distribuite în capitole precum:

Capitolul 4 – Libera circulație a capitalului (Clusterul 2 – Piața internă) vizează dezvoltarea ecosistemului de plăți, liberalizarea suplimentară a mișcărilor de capital, precum și digitalizarea transferurilor financiare și a operațiunilor financiare transfrontaliere.

Capitolul 9 – Servicii financiare (Clusterul 2 – Piața internă) vizează intervenții orientate spre îmbunătățirea accesului la servicii financiare, consolidarea cadrului de reglementare și supraveghere a sectorului financiar, precum și consolidarea dezvoltării piețelor financiare în conformitate cu standardele UE.

⁶ [Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029](#)

Capitolul 23 - Sistem judiciar și drepturi fundamentale. (Clusterul 1 - Valori fundamentale) se concentrează pe consolidarea statului de drept și asigurarea accesului egal la servicii, inclusiv la servicii financiare, prin aplicarea standardelor europene de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.

Capitolul 28 – Protecția consumatorilor și a sănătății (Clusterul 2 – Piața internă) include prevederi privind protecția utilizatorilor de servicii financiare, creșterea transparenței și prevenirea practicilor neloiale sau abuzive din partea furnizorilor de servicii financiare.

Capitolul 10 – Societatea informațională și mass-media (Clusterul 3 – Competitivitate și creștere incluzivă) promovează digitalizarea serviciilor publice și private, interoperabilitatea sistemelor, plățile electronice și extinderea soluțiilor de identitate digitală.

Capitolul 20 – Politica industrială și antreprenorială (Clusterul 3 – Competitivitate și creștere incluzivă) promovează dezvoltarea unei industrii și economii dinamice, competitive și reziliente, în conformitate cu valorile și standardele europene.

Capitolul 26 – Educație și cultură (Clusterul 3 – Competitivitate și creștere incluzivă) abordează capabilitate financiară prin integrarea educației economice, digitale și financiare în cadrul educațional național mai larg.

Tabelul 6. Matricea de corelare cu PNA

Pilon SNIF 2030	Capitol PNA	Subcapitolul în PNA
Pilonul 1 Utilizarea și calitatea serviciilor financiare	<i>Capitolul 23 - Sistem judiciar și drepturi fundamentale</i>	<i>Subcapitolul: Drepturi fundamentale; Secțiunea: Drepturile persoanelor cu dizabilități</i>
	<i>Capitolul 9 – Servicii financiare</i>	<i>Subcapitolul: Finanțe digitale Subcapitolul: Infrastructurile pieței financiare</i>
	<i>Capitolul 20 – Politica industrială și antreprenorială</i>	<i>Subcapitolul 2. Politica antreprenorială și instrumente – întreprinderi mici și mijlocii</i>
Pilonul 2 Ecosistemul de plăți.	<i>Capitolul 4 - Libera circulație a capitalului</i>	<i>Subcapitolul Sisteme de Plăți</i>
	<i>Capitolul 10 - Societatea informațională și mass-media</i>	<i>Subcapitolul: Strategie Subcapitolul: Servicii digitale Subcapitolul: Date Subcapitolul: Servicii de încredere și Securitate Cibernetică</i>
Pilonul 3	<i>Capitolul 9 – Servicii financiare</i>	<i>Subcapitolul: Piețe de valori mobiliare și servicii de investiții</i>

	Protecția consumatorilor de servicii financiare	<i>Capitolul 28 – Protecția consumatorilor și sănătății</i>	Pct. 1.2. Cadrul administrativ și pct. 2.1 Planuri legislative.						
	Pilonul 4 Capabilitatea financiară	<i>Capitolul 26 - Educație și cultură</i>	Blocul I: Educație și formare						
<p>Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027⁷</p> <p>Coerența Programului SNIF 2030 se reflectă prin integrarea următoarelor domenii de politici din Agenda de reforme 2025–2027:</p> <p>Domeniul de politici 1: Competitivitate economică/dezvoltarea sectorului privat</p> <p>Subdomeniul 1.1 Mediul de afaceri Subdomeniul 1.2: Competitivitatea sectorului de afaceri Subdomeniul 1.8: Dezvoltare rurală</p> <p>Domeniul de politici 2: Conectivitate și infrastructură digitală</p> <p>Subdomeniul 2.3 Sectorul digital</p> <p>Domeniul de politici 4: Capital social</p> <p>Subdomeniul 4.1 Educație Subdomeniul 4.2 Protecție socială</p> <p>Tabelul 7. Matricea de corelare cu Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Pilon SNIF 2030</th> <th>Domeniul de politici</th> <th>Reforma</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pilonul 1 Utilizarea și calitatea serviciilor financiare</td> <td>Domeniul de politici 1: Competitivitate economică / dezvoltarea sectorului privat <i>Subdomeniul 1.1 Mediul de afaceri Subdomeniul 1.2. Competitivitatea sectorului de afaceri Subdomeniul 1.8: Dezvoltare rurală</i></td> <td>Reforma 1.1.1-4: Îmbunătățirea competitivității mediului antreprenorial cu ajutorul unui cadru de reglementare și administrativ îmbunătățit și al digitalizării avansate Reforma 1.2.5-8: Consolidarea sistemului public de sprijin al IMM-urilor, sporind eficiența și relevanța sprijinului guvernamental oferit antreprenorilor pentru a impulsiona competitivitatea</td> </tr> </tbody> </table>				Pilon SNIF 2030	Domeniul de politici	Reforma	Pilonul 1 Utilizarea și calitatea serviciilor financiare	Domeniul de politici 1: Competitivitate economică / dezvoltarea sectorului privat <i>Subdomeniul 1.1 Mediul de afaceri Subdomeniul 1.2. Competitivitatea sectorului de afaceri Subdomeniul 1.8: Dezvoltare rurală</i>	Reforma 1.1.1-4: Îmbunătățirea competitivității mediului antreprenorial cu ajutorul unui cadru de reglementare și administrativ îmbunătățit și al digitalizării avansate Reforma 1.2.5-8: Consolidarea sistemului public de sprijin al IMM-urilor, sporind eficiența și relevanța sprijinului guvernamental oferit antreprenorilor pentru a impulsiona competitivitatea
Pilon SNIF 2030	Domeniul de politici	Reforma							
Pilonul 1 Utilizarea și calitatea serviciilor financiare	Domeniul de politici 1: Competitivitate economică / dezvoltarea sectorului privat <i>Subdomeniul 1.1 Mediul de afaceri Subdomeniul 1.2. Competitivitatea sectorului de afaceri Subdomeniul 1.8: Dezvoltare rurală</i>	Reforma 1.1.1-4: Îmbunătățirea competitivității mediului antreprenorial cu ajutorul unui cadru de reglementare și administrativ îmbunătățit și al digitalizării avansate Reforma 1.2.5-8: Consolidarea sistemului public de sprijin al IMM-urilor, sporind eficiența și relevanța sprijinului guvernamental oferit antreprenorilor pentru a impulsiona competitivitatea							

⁷ [Hotărârea Guvernului nr. 260/2025 cu privire la aprobarea Agendei de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027](#)

		Domeniul de politici 2: Conectivitate și infrastructură digitală <i>Subdomeniul 2.3</i> <i>Sectorul digital</i>	Reforma 2.3.8-11: Îmbunătățirea conectivității prin intermediul comunicațiilor electronice și al infrastructurii digitale
Pilonul 2 Ecosistemul de plăți		Domeniul de politici 1: Competitivitate economică / dezvoltarea sectorului privat <i>Subdomeniul 1.1</i> <i>Mediul de afaceri</i>	Reforma 1.1.1-4: Îmbunătățirea competitivității mediului antreprenorial cu ajutorul unui cadru de reglementare și administrativ îmbunătățit și al digitalizării avansate
		Domeniul de politici 2: Conectivitate și infrastructură digitală <i>Subdomeniul 2.3</i> <i>Sectorul digital</i>	Reforma 2.3.8-11: Îmbunătățirea conectivității prin intermediul comunicațiilor electronice și al infrastructurii digitale
Pilonul 3 Protecția consumatorilor de servicii financiare	-	-	-
Pilonul 4 Capabilitatea financiară		Domeniul de politici 4: Capital social <i>Subdomeniul 4.1</i> <i>Educație</i>	Reforma 4.2.5-7: Îmbunătățirea calității, relevanței și incluziunii educației prin îmbunătățirea accesului la învățământul preșcolar, primar și secundar
		Domeniul de politici 1: Competitivitate economică / dezvoltarea sectorului privat <i>Subdomeniul 1.8:</i> <i>Dezvoltare rurală</i>	Reforma 1.10.28: Dezvoltare rurală
<p>Programul național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității în anii 2023-2027 (în continuare - Programul PACC 2027)⁸. Programul SNIF 2030 va fi aliniat la Programul PACC 2023-2027, în special cu următoarele obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Obiectivul General 1: Îmbunătățirea cadrului de reglementare a mediului de afaceri;</i> • <i>Obiectivul General 2. Facilitarea accesului la finanțare și creșterea competitivității produselor/ serviciilor locale, inclusiv pe piețele externe;</i> 			

⁸ [Hotărârea Guvernului nr. 653/2023 cu privire la aprobarea Programului național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității în anii 2023-2027](#)

- *Obiectivul General 3. Promovarea culturii antreprenoriale.*

Strategia de Transformare Digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030 (STDM)⁹ și Programul de implementare pe anii 2025-2027 a Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030¹⁰

Programul SNIF 2030 va susține eforturile de asigurare a unui spațiu digital sigur și incluziv, a dezvoltării economiei digitale și fortificării cunoștințelor și a competențelor la nivelul întregii societăți privind utilizarea oportunităților de interacțiune digitală între instituții, cetățeni și mediul de afaceri. Programul SNIF 2030 va sprijini obiectivele STDM și Programului de implementare, inclusiv:

- *Obiectivul General 1. Dezvoltarea unei societăți digitale;*
- *Obiectivul General 3. Crearea unei economii digitale inovatoare și reziliente;*
- *Obiectivul General 4. Crearea unui stat digital eficient, inteligent și transparent;*
- *Obiectivul General 5. Crearea unui mediu digital accesibil, sigur și incluziv.*

Strategia națională de dezvoltare economică 2030 (SNDE 2030)¹¹.

Programul SNIF 2030 contribuie la realizarea *Obiectivul 1 din SNDE 2030 "Crearea unui mediu favorabil pentru antreprenoriat și investiții și pregătirea economiei pentru aderarea la Uniunea Europeană"*, care include o gamă largă de măsuri care țintesc diversificarea spectrului de servicii financiare accesibile, inclusiv prin dezvoltarea și promovarea activă a soluțiilor de creditare nebancaară și Fintech.

Strategia de dezvoltare „Educația 2030”¹²

Programul SNIF 2030 va fi aliniat la Strategia de dezvoltare „Educația 2030”, în special cu următoarele obiectivele:

- *Obiectivul General 1. Racordarea educației la cerințele și nevoile pieței muncii din perspectiva dezvoltării sustenabile, prin restructurarea mecanismelor de dezvoltare a capitalului uman;*
- *Obiectivul General 7. Asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, non-formal și informal.*

Alte documente sectoriale de politici publice relevante includ:

- Strategia privind politica macroprudențială aprobată de Comitetul Național de Stabilitate Financiară în ședința din 15 septembrie 2023, stabilește cadrul operațional pentru realizarea obiectivelor politicii macroprudențiale, în vederea asigurării transparenței și predictibilității procesului decizional. *Obiectivul intermediar 6. Creșterea nivelului de educație financiară;*

⁹ [Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030](#)

¹⁰ [Hotărârea Guvernului nr. 308/2025 cu privire la aprobarea Programului de implementare pe anii 2025-2027, a Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030](#)

¹¹ Hotărârea Guvernului nr. 393/2024 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare economică 2030

¹² [Hotărârea Guvernului nr. 114/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” și a Programului de implementare a acesteia pentru anii 2023-2025](#)

	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia de dezvoltare a pieței de capital pentru anii 2025–2030, adoptată prin Legea nr. 167/2025; • Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023–2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 128/2023; și • Legea nr. 189/2025 pentru modificarea unor acte normative, orientată spre consolidarea cadrului de protecție a drepturilor consumatorilor de servicii financiare. <p>Alte strategii relevante ale Uniunii Europene: Programul SNIF 2030 este în concordanță cu unele strategii relevante ale Uniunii Europene, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală¹³; • O nouă strategie industrială pentru Europa¹⁴; • Conturarea viitorului digital al Europei¹⁵. <p>Costuri de implementare: Costurile de implementare a Programului SNIF 2030 includ cheltuielile curente și administrative, costul acțiunilor, precum organizarea de evenimente, instruirii, realizarea de cercetări, studii etc. Prin urmare, costurile de implementare a Programului SNIF 2030 urmează a fi acoperite din contul bugetelor autorităților autonome; bugetelor autorităților și instituțiilor bugetare implicate în realizarea acestuia, (MF, MDED, MAI, MAIA, MMPS, MEC, MC, BNS etc.) conform alocațiilor bugetare prevăzute. Respectiv, în scopul implementării Programului SNIF 2030, instituțiile semnatare ale Memorandumului de înțelegere cu privire la elaborarea, implementarea și monitorizarea Strategiei Naționale de Incluziune Financiară, semnat la data de 28 iunie 2024, și anume: Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Asociația Băncilor din Moldova vor planifica anual, în bugetele instituționale, mijloace financiare în conformitate cu atribuțiile și responsabilitățile în domeniile de implicare în implementarea Programului. Adițional, la necesitate, ar putea fi identificate sursele externe de finanțare pentru realizare integrală a activităților planificate. În acest sens, se vor purta negocieri și discuții cu eventualii parteneri interesați de SNIF 2030 și Programul SNIF 2030.</p>
6. Perioada planificată pentru elaborarea documentului de politici publice	Programul va fi elaborat în perioada aprilie-iunie 2026
7. Părțile implicate în elaborarea documentului de	Pentru a asigura un proces decizional echitabil în elaborarea SNIF 2030 și a Programului SNIF 2030 aferent, precum și participarea activă a tuturor părților interesate, BNM a creat o structură națională de guvernanță pentru

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:52020DC0103>

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52020DC0102>

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52020DC0067>

**politici publice și
mecanismele de
asigurare a
transparenței și a
participativității**

elaborarea, implementarea și monitorizarea SNIF 2030, formată din membri ai instituțiilor care fac parte din Memorandumul de Înțelegere privind elaborarea, implementarea și monitorizarea SNIF, semnat la 28 iunie 2024, dar și cu posibilitatea integrării altor părți interesate în dezvoltarea SNIF. Structura națională de guvernare va asigura elaborarea și coordonarea SNIF 2030 și a Programului SNIF 2030.

Procesul de elaborare și aprobare al Programului SNIF 2030 va fi asigurat într-o manieră participativă și cu implicarea:

A. Parților semnatare ale MoU SNIF menționat mai sus:

1. Banca Națională a Moldovei
2. Comisia Națională a Pieței Financiare
3. Ministerul Finanțelor
4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
5. Ministerul Educației și Cercetării
6. Ministerul Muncii și Protecției Sociale
7. Asociația Băncilor din Moldova

B. Autorităților/ instituțiilor implicate în procesul de avizare, consultare publică și expertizare:

8. Ministerul Justiției
9. Cancelaria de Stat
10. Centrul Național Anticorupție
11. Alte autorități/instituții relevante

Pentru implementarea cu succes a Programului SNIF 2030, este esențială implicarea și coordonarea eficientă între multiple autorități guvernamentale, furnizori de servicii financiare bancare și nebancale, donatori și alte părți interesate din societatea civilă, mediul de afaceri, organizațiile necomerciale și mediul academic. Fiecare dintre aceste entități joacă un rol specific în realizarea obiectivelor strategice ale SNIF 2030 și în avansarea incluziunii financiare, fiind invitate și implicate la etapa de publicare a Conceptului SNIF 2030.

Părțile interesate de SNIF 2030, care și-au manifestat interesul și/sau au participat în cadrul ședințelor publice de prezentare a conceptului SNIF 2030 și atelierelor Băncii Mondiale din perioada septembrie-noiembrie 2025 pentru definitivarea SNIF 2030 și formularea acțiunilor de implementare, sunt reprezentate de circa 101 instituții din diferite domenii, inclusiv:

- *Organizații guvernamentale;*
- *Organizații internaționale și parteneri de dezvoltare;*
- *Entități financiare bancare și nebancale, precum și alte instituții conexe din sectorul financiar;*
- *Prestatori de servicii de plată și/sau emitenți de monedă electronică și alți actori din ecosistemul de plăți;*
- *Părțile interesate din domeniul economic și al digitalizării;*
- *Părțile interesate din domeniul educației și al protecției sociale.*

Totodată, va fi asigurată implementarea principiului „*Nimeni să nu fie lăsat în urmă - Leave no one behind.*”

Întregul proces se va realiza în strictă conformitate cu Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică, Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Hotărârea Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, precum și cu alte acte normative care prevăd mecanismul de consultare, elaborare și promovare a documentelor de politici publice.